

1893 - 1963
70-й РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОВОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City 3, N. J.
Henderson 4-0237
Henderson 4-0807
УНСотоз: Henderson 5-8740
Тел. з Нью-Йорку:
Barely 7-4125
УНСотоз: Barely 7-5337

РІК LXX Ч. 194. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЖОВТНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 11, 1963 No. 194. VOL. LXX.

УРЯД ЗДА ПОГОДИВСЯ НА ПРОДАЖ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПШЕНИЦІ ЗНОВУ ЗАГРОЖЕНОМУ ГОЛОДОМ СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗОВІ

Президент Кеннеді уповноважив приватні фірми продати Советам пшениці за 250 мільйонів доларів; продана американська пшениця може бути використана тільки в СРСР.

Президент Джон Кеннеді

Вашингтон. — Президент Кеннеді на пресовій конференції 9-го жовтня у вступній заяві повідомив журналістів, що він дозволяє на продаж пшениці урядові СРСР за дол. 250 мільйонів. Цю пшеницю продаватимуть приватні фірми по світових цінах за готівку або і на короткочасний кредит. Продана пшениця може бути використана тільки в СРСР або в сателітних країнах Східної Європи. Це застереження свідчить про те, що ЗДА не хочуть, щоб їхню пшеницю перепродавали російські комуністи Кубі або комуністичному Китаю. Дозвіл Президента на продаж пшениці СРСР відкриває двері торгівлі з державами комуністичного блоку, головним Чехо-Словаччиною, Болгарією та Мадяриною, які вже давніше виявили бажання купувати пшеницю в цій країні. Вони мали б купити пшениці за дол. 60 мільйонів, так що ЗДА могли б продати пшениці за дол. 310 мільйонів. Президент виступав на пресовій конференції, що СРСР та його сателіти зацікавлені в купівлі кормового зерна та інших фермерських продуктів. ЗДА, продаючи пшеницю СРСР, не змінили свої політики, казав Президент, бо вони потрапляли до рук комуністів, а не до рук приватних громадян. Президент виступав на пресовій конференції, що СРСР та його сателіти зацікавлені в купівлі кормового зерна та інших фермерських продуктів. ЗДА, продаючи пшеницю СРСР, не змінили свої політики, казав Президент, бо вони потрапляли до рук комуністів, а не до рук приватних громадян.

КОМІТЕТ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ РЕКОМЕНДУВАВ „ЗБИЖЖА ДЛЯ ВОЛІ, А НЕ НА ПРОДАЖ”

Вашингтон. — Як тільки до публічного відома дійшла справа можливості продажу американської пшениці для Советського Союзу, голова Крайового Комітету Поневолених Націй проф. Лев Добрянський звернувся окремою телеграмою до президента Джона Ф. Кеннеді, пропонує йому проголосити „Декларацію харчів для волі”, в якій були б підкреслені три головні моменти: 1. Неспособність т. зв. комуністичної економіки прохарчувати опановане та експлуатоване комуністичним режимом населення Советського Союзу; 2. Протиставлення величезної продуктивності харчів у вільній Америці до постійних харчових катастроф Советського Союзу; 3. Запропонувати безкоштовну допомогу харчів кожному із поневолених Москвою народів, із тим застереженням, що на кожній території харчів було б зазначено, що це є „Харч для волі” та що ці вільні харчі розділював би Міжнародний Червоний Хрест.

Кеннеді за розмови з СРСР — без великої надії на успіх

Вашингтон. — Президент Кеннеді переконаний, що теперішні відносини між ЗДА й СРСР кращі, як були рік тому, коли-то востаннє Президент мав розмову з советським міністром закордонних справ Андрієм Громиком, бо тепер нема безпосередньої небезпеки війни. Однак, говорячи про свою нову конференцію з Громиком, зазначив, що це був дуже обережний у виявленні будь-якого оптимізму. Зокрема, відповідаючи на запити на своїй пресовій конференції в минулу середу 9 жовтня ц. р., Президент заперечив, наче б між ЗДА й СРСР підписано договір про виключення атомової зброї з космосу. Президент ствердив, що ЗДА й СРСР обмінюються тільки заявами, що вони не будуть перевозити атомової зброї штурмовими сателітами довкола Землі, але що не було і з Громиком не

Ніксон говорить про „найбільшу небезпеку комуністичної експансії” по світовій війні

Вашингтон. — Колишній віце-президент Річард М. Ніксон оскаржує уряд президента Кеннеді в тому, що змагає до такої політики, яка може знищити надію на волю 97 мільйонів людей, що є під комуністичним пануванням. Ніксон написав в тижневик „Сатердей Івнинг Пост” таке: „Віро, що ми вступаємо в період „найбільшої комуністичної експансії” по другій світовій війні”. Тільки зорганізована публічна опінія зможе не допустити до того, що „не продасьтеся тепер Східній Європі”. Теперішня комуністична офензива є гриза, бо вона виглядає на мирну дію комуністів.

Спаак підтримує „говорення” з Хрущовим

Об'єднані Нації. — Пол Генрі Спаак, колишній перший президент Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй і колишній генеральний секретар НАТО, тепер міністер закордонних справ Бельгії, підтримував в своїй великій промові на Генеральній Асамблеї ООН концепцію переговорів Заходу

ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР ВВОДИТЬ НАРОДНІ МОВИ В БОГОСЛУЖЕННЯ

Рим. — На восьмому засіданні другої сесії Вселенського Собору Католицької Церкви прийнято додаток до декрету „Про Церкву”, в якому уповноважується відправляти частину св. Літургії в народних мовах. Водночас вирішено питання, щоб у деяких країнах, які вживають інші мови, проте з різними наріччями, чи пак місцевими окремими мовними родинами — як ось в Англії, Канаді, Америці, Австралії і Південній Африці — можна було вживати у Богослужбах тих місцевих мов. Прийнято також постанову про прикладання більшої уваги до проповідей на Богослужбах. Розпочато теж дебати над призначенням більшої ролі в Церкві священникам, а не тільки єпископам. Священники з не тільки делегатами списків, але й виконавцями власних душпастирських обов'язків і стоять у безпосередньому контакті з народом, отож належить їм теж до деякої міри співвідповідальності за долю цієї Церкви. Американські коментатори уважають, що, наприклад, в ЗДА є 55,000 священників, а тільки 250 єпископів. Всі постанови і дебати в тому восьмому дні Собору підтвердили знову, що на Соборі рішуче більшість має „поступове” крило учасників.

ОГЛЯД СОБОРОВИХ НАРАД

Рим, (УПБ). — Перше засідання (Генеральна Конгрегація) другої сесії Вселенського Собору відбулося 30-го вересня. Народи Отців Собору відбувалися під проводом кардинала Григорія Петра Агасіаніана, Вірменського Патріарха. Перед зачаткуванням соборових нарад подано до відома Отцям Собору, щоб ті, що бажали зняти слово на Загальних Зборах, зголошували у Генеральному Секретаріаті Собору, три дні перед виступом, зміст своєї промови. Щодо часу, поодинокі інтервенції не мають тривати більше, як десять хвилин. Після цих вступних формальностей Отці Собору розпочали наради-дебати над схемою „Де Екклесія” (Про Церкву). Кардинал Оттавіані вступним словом представив коротко поодинокі розділи доктринальної схеми, що подавалися до дискусії. Схема „Де Екклесія” охоплює чотири розділи, в яких розглядається: (1) Церкву, як Тайство; (2) Містичне Тіло Христове; (3) Форму ієрархії, в особливості списків Єпископів; (4) Членів Церкви — „Божий Народ” та (4) Святість Церкви.

Під час наради цього першого засідання промовляли десять Отців Собору, одобрюючи в цілості доктринальну схему „Де Екклесія”, збірну в чотирьох виснажених розділах; але висловили деякі заваги і уточнення щодо тексту. У більшості заваг, щодо цілості схеми, підкреслювалося, що Церква являє собою присутність Христа у світі, де Він є присутній, в ішній і ішній формі, — в Пресвятій Євхаристії, в Святому Отцві, в списках, в народі.

„ІЗ СИБІРУ НА СОБОР”

Дуже розповсюджений італійський католицький тижневик „Орізоні” помістив на своїй обкладинці Соборового числа з дня 29-го вересня незвичайно гарну кольорову знімку Митрополита Кир Посифа із Сибіру на Соборі. Пояснюючи обкладинку, присвячує Соборові, згаданий тижневик так пише про Митрополита: „Двері Ватиканської Базиліки відчиняються, щоб прийняти списки з цілого католицького світу, які прибули до Риму на другу сесію Собору... Собор зачислює на цей другий сесії присутність героїчного ісповідника віри, звільненого з Сибіру, який

ВІСТУП МИТРОПОЛИТА ГЕРМАНОКА

Наступного дня, 1-го жовтня, відбулося друге загальне засідання Асамблеї Отців Собору. Дискусійна частина закардинала велася під проводом кардинала Леркаро, архієпископа Болонії. Значна частина дебат була присвячена поодиноким розділам доктринальної схеми „Де Екклесія”. В дебатах збирали голоси 12 Отців, між ними, третій по черзі, говорив Максим Германок.

Дуже розповсюджений італійський католицький тижневик „Орізоні” помістив на своїй обкладинці Соборового числа з дня 29-го вересня незвичайно гарну кольорову знімку Митрополита Кир Посифа із Сибіру на Соборі. Пояснюючи обкладинку, присвячує Соборові, згаданий тижневик так пише про Митрополита: „Двері Ватиканської Базиліки відчиняються, щоб прийняти списки з цілого католицького світу, які прибули до Риму на другу сесію Собору... Собор зачислює на цей другий сесії присутність героїчного ісповідника віри, звільненого з Сибіру, який

Нема суперечок на верхівці ЗДА щодо політики у відношенні до В'єтнаму

Вашингтон. — Президент кож, що в самому Південно-Кеннеді рішуче заперечив галасу В'єтнамі в останніх тижнях не змінили відносин і погляди та цілі тамешньої американської політики залишилися ті самі. Тим часом пані Нго Дінг Ню, брата президента Нго Дінг Діама і дружина дійсного володаря в Півд. В'єтнамі, Нго Дінг Ню, виступила в минулу середу в Клубі Зморської Преси в Нью-Йорку. У короткій власній доповіді вона твердила, що головною причиною неприхильності американських керівників у відношенні до режиму її швагра є фальшиве інформування про в'єтнамські події американською пресою. Вона заперечувала теж, наче б режим її швагра переслідував буденно ту політику, і сам Президент раз-у-раз бачить Мексикона та переговорів з ним у справі, Центральна Розвідка Агенція, казав Президент, тільки виконує доручення в своєму обов'язку діяння, а не веде політики на власну волю. Президент ствердив та

В Італії завалилась найбільша гробля

Рим. — У північній Італії завалилась під тиском великих лавин, що зсунули з узбічч тисячі тонн землі і каменів, та під тиском зливних дощів — одна з найбільших у світі гробля, високі на 873 стопи, за 10 миль на північ від містечка Беллюно і за 56 миль на північ від Венеції, і несподівано затопила масами води кілька містечок та сіл в долині ріки Піави. Поки що неможливо об'єктивно докласти кількості людських жертв, але вже тепер гадають, що згинуть тисячі мешканців, закованих ніччю серед сну величезною повінню. Так, напр., містечко Льянга-

У СВІТІ

Два китайські комуністи — другий секретар комуністичної амбасаді в Лондоні та учений, який приїхав був до Токио на міжнародну конференцію фахівців добування нафти, — вирішили повернутися до Китаю та рішуче замахували на Советському Союзі. Згаданий учений Чун-Гонг переліз у Токио низький мур, що ділять китайську амбасаду від вулиці, і провів советському амбасадору дати йому політичний азил.

У британській організації, що займається кампанією проти атомової зброї, наступні розкоди. З-посеред 10-ох членів Управління — п'ять відмовилися давати кандидатури. Зрештою так само з Управління трі послі за Парти Праці. Ця організація відмовилася проголосити односторонню атомову розробку Британії, без уваги на те, що Совети мають атомову зброю. Їх колишній лідер лорд Рассел проголосив був гасло: „краще бути червоним, як мертвим” — бегтер ред ден дед.

В АМЕРИЦІ

На Спінгемі Виставці в Нью-Йорку в 1964-му році має бути окрема Зала Наук, в якій мали б бути виставлені найновіші наукові осети. Ця Зала Наук не буде готова до кінця 1964-го року, коли відкриють Виставку, і її відкриють пізніше, бо Виставка триватиме до жовтня 1965-го року. Дехто з представників музеїв виступає проти того, щоб ця Зала Наук була відкрита постійно для публіки і після закриття Виставки. Але місто рішило втримати цю частину Виставки на постійно, щоб відвідувачі Нью-Йорку могли її оглядати.

Професор стейтського Мічиганського університету Ч. С. Клінгінгсворт твердить, що Департамент Праці оголошує помилку неввічливі числа про стан безробіття в цій країні. На думку цього професора у ЗДА є не 6 відсотків безробітних, як урядово податється, тільки 8,8 відсотка всіх робітних сил цієї країни не мають праці. Різниця виникає тому, що уряд подає як безробітних тільки тих, що зазвичай шукають праці. Уряд не уявляє собі 1,500,000 осіб, які є без праці, але які вже втрачають надію на отримання праці, і тому не є зареєстровані в урядових праці.

Продаж всіх товарів в цій країні в місяці серпня цього року зменшився на один відсоток в порівнянні з липнем ц. р. і становив 70,100,000,000 дол., а в липні вивинив 70,700,000,000. Тут мається на думці продаж промислових, гуртовників і роздрібних продажів.

Департамент Торгівлі звідти, що в серпні цього року промислова та торговельна інвентаризація становила дол. 101,200,000,000, на 4 бильони більше, як в тому самому часі минулого року. Впродовж 7-ох місяців цього року товари перецінювалися на дол. 350,000,000 місячно.

ПАМ'ЯТКОВА МЕДАЛЯ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 70-РІЧЧЯ „СВОБОДИ”

Український Народний Союз для відзначення 70-річчя його офіційного органу „Свобода”, випустив медаль, якою відзначуватиме своїх успішних організаторів та діячів. Медаль із портретом о. Григорія Грушкі, основника „Свободи” й УНСоюзу на одному боці й емблемою УНСоюзу на другому боці, приготував артист — різьбар Михайло Черепановський. Медалью одержать ті, що до кінця цього ювілейного для „Свободи” 1963-го року приєднають до УНСоюзу щонайменше 10 нових членів.

СВОБОДА

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25 — Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$5.50.
Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік — \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У.Н.А. Союзу, членів і їхніх родичів — 55 центів місячно. — За кошту зміну адреси платитися 10 центів.
Чесні і повні гроші ми каваляти на: "Свобода".

Отже! і дописи, підписані авторами, не можуть відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі не виразно застеріг долучення задрезану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За збігів оголошені Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Потреба і загроза допомоги

Поняття держави і народу тототні тільки в Америці, де назва "нейшен" охоплює одне й друге. Зрештою, завжди це актуально є дефініція, що держава складається з території, народу та влади і що кожний з цих компонентів є важливою окремою, самостійною. Там, де народ утворює себе з владою, що виникла з народу і для народу, цих речей не видно. Але в країнах, де народова влада не владі без або й проти його волі і де влада зберігається завдяки поліційному апарату — починається вже конфлікт між поняттями держави, репрезентованою на зовнішньому рівні, і народом, позбавленим голосу і представництва. Такі й подібні теоретичні міркування набувають великого практичного значення, коли на країну спадає нещастя, внаслідок якого влада (уряд, режим) опиняється в скрутній ситуації, але безсередньо терпить також народ. Прийти тоді до допомоги країні — це значить практично об'єднати долю народів, але й одночасно скріпити режим.

Ця проблема стала актуальною у зв'язку з харчовою кризою в Східноєвропейському Союзі і її наслідками для харчової ситуації в європейських країнах, як також у зв'язку з спустошенням, що його заподіяли гурган "Флора" на Кубі. Продаж збіжжя Східноєвропейському Союзу та допомога Кубі — це дві окремі проблеми. Найповнішим аргументом, "за" продаж харчів Совєтам є факт, що Канада й Австралія все одно продають їм великі запаси збіжжя, а Америці потрібний наплив золота з уваги на погані платіжний баланс. Найповнішим аргументом, "проти" є те, що Совєти можуть скуповувати збіжжя в "імперіалістичні" для того, щоб магазинувати його на випадок війни проти них. Ці обидва моменти не стосуються американської допомоги, яка йшла б на усунення шкоди, вчиненої гурганом на Кубі.

А втім, "Нью Йорк Таймс", який відразу підтримував прихильне до трансакції з Совєтами становище американських експортерів збіжжя, висловив у відношенні до Куби слушні сумніви: "З'єднанні Держави, без уваги на те, що вони думають про режим Кастра, хочуть допомогти жертвам гургану, але трудно допомогати комусь, хто б'є вас у поти, лас вас і відмовляється від допомоги". Ця завага стосувалась безпосередньо виступу на Генеральній Асамблеї представника Куби, який цього тижня знову об'їжджав лаяками З'єднанні Держави, обвинувачуючи їх у підготовці збройної інвазії проти Куби, і солідаризувався з комуністичним Китаєм у справах атомового пакту та безатової зони в Латинській Америці. Цей виступ амбасадора Фідела Кастра в Об'єднаних Націях поруч із циклом репортажів, що їх оприлюднює в газетах Скрипс-Говардс журналіст Мохаммед Рафв, закрутіли в американській публічній думці кубинську болячку. Можна припускати, що цей останній брутальний виступ Куби проти Америки дав новий аргумент в руки президента Кеннеді і державного секретаря Раса в їх розмові з Громком у Вашингтоні в четвер 10 жовтня: як Америка може вжити у ширіть совєтських міролюбних заяв, коли під її боком Совєти втримують свої війська, як головну підпору для найбільш ворожого Америці режиму Фідела Кастра?

Очевидно, що наряд законів терпить, коли в країні править диктаторський уряд. Невідомо, чи допомога Америки Кубі підвищилася після ударів гургану Флори збільшилася б серед кубинців популярність Америки, але відомо напевно, що вона скріпила б режим Фідела Кастра.

Остан Тарнаський

ЗУАДК

ЗЛУЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ДОПОМОГОВИХ КОМІТЕТІВ
(До 20-річчя існування і праці)

4

Та найбільша цінність і значення ЗУАДК-Комітету — це його правне, легальне заступництво українських втікачів-емігрантів перед урядовими чиновниками різних держав і міжнародними організаціями. ЗУАДК не лише визнає урядом ЗДА офіційна добровільна допомогова установа, яка має право заступати інтереси українців у всіх країнах, з якими ЗДА мають зв'язки, але це установа, яка за кордоном репрезентує американське суспільство і має визнання урядів різних держав. ЗУАДК діє в рамках таких міжнародних організацій, як ІСЕМ (Міждержавний Комітет для

Переселення з Європи), членом якого є понад двадцять держав, співдіє з урядом Вищого Комісара для Справ Втікачів, з чинником в системі Дорадчої Комітету для Захоронної Допомоги американського уряду (Advisory Committee for Voluntary Foreign Aid). Для ведення своєї праці ЗУАДК має сітку своїх станцій. У час найбільшого розпаду праці такі станції існують не лише в осядці Централі, у Філадельфії, але і в Нью-Йорку, в Шикаго, у Дітроїті, в Роместері і в інших містах ЗДА. ЗУАДК має свою Європейську Центральну спрем-

у в Лондоні, згодом у Парижі, вкінці у Мюнхені, і ця Центральна існує до сьогодні. Станції ЗУАДК-у були також у Брюсселі, в Зальцбургу, у Відні і інших містах Німеччини. В Парижі на час своєї діяльності ЗУАДК закупив власний дім, який був захистом для втікачів і переселенців. Свої станції мав ЗУАДК і в портових містах, як Бремен. Тепер праця ЗУАДК, як уже згадано, обмежилася головним чином обмеженням фондів. Та все ж, побіч своєї центральної у Філадельфії, він утримує своє представництво у Мюнхені і має станцію у Нью-Йорку, яка закладає відвідати праці довготривалого добровільного працівника пані Аніи Куріло з першим пунктом для кожного новоприбулого до ЗДА українця. Завдяки праці окремих громадян діють станції ЗУАДК-Комітету в Бельгії, Австрії, Франції та деяких містах інших країн, де живуть українці. Своєю переселенчу і допомоговою працю ЗУАДК сприяє

М. Прокоп

РУСИФІКАЦІЯ ПРИБАЛТИКИ

Останнім часом появилися два документи, які вказують на те, що, хоч спротив русифікації у трьох прибалтійських совєтських республіках Литві, Латвії й Естонії сильніший, як в Україні, загроза наступу Москви для них подейкує більша, як для українців. В порівнянні найкращішою становище перебувають у цьому відношенні литовці. Перший із згаданих документів це опубліковані декілька місяців тому в Москві "Ітоги всесоюзної переписи населення 1959 года", том I, 3 цього видання довідуюсь, що в 1959 році жило в Литві 2,150,000 литовців, або 79.3% усього населення, і 231,000 росіян, або 8.5%, в Естонії 892,000, або 74.6% естонців, і 240,000, або 20.1% росіян, в Латвії 1,297,000, або 62.0% латвішів і 556,000, або 26.6% росіян. Якщо йде про українців, то їх у Литві було в 1959 році 17,600, в Естонії 15,700, в Латвії 29,400. Коли порівняти це числове відношення між балтійськими народами, то тільки литовці є в кращому відношенні до росіян. В той час, коли вони мають росіян тільки 8.5%, на Україні їх живе понад 7 мільйонів, себто 16.9% усього населення. Правда, треба пригадати, що в 1926 році на підставі перепису населення ми також мали в межах тодішньої УСРР тільки 2,600,000 росіян, або 9.2%, а за 33 роки це число росіян збільшилось понад півтора рази, значить на 141%, хоч в той самий час число українців зросло тільки на 12.1%. А чейже між 1926 і 1959 роками прилучено до УСРР західні українські області з 8 мільйонами українців. Логічно можна припускати, що якщо в Литві національні відношення будуть змінюватися на користь автохтонів. Натомість вже тепер вони дуже некорисні для естонців і, зокрема, латвішів, що, як сказано, творять тільки 62% населення своєї республіки.

Але якщо йде про спротив русифікації прибалтійських націй, то він вищий, як у литовців, як в українців. Одним із показників цього є порівняно з українцями мале число литовців, латвішів і естонців, які уважають російську мову за свою рідну. На підставі даних перепису населення з 1959 року, всіх українців у Східноєвропейському Союзі було 37,200,000, але з цього числа всього 32,600,000 уважають українську мову за свою рідну. В той же час понад чотири з половиною мільйонів українців, отже понад 12%, заявили під час перепису, що їхня рідна мова російська, дармащо за націоналістично вони українці. А як ці числа виглядають у балтійців? Найкращі показники мають литовці. З 2,150,000 литовців у Східноєвропейському Союзі 2,270,000 уважають литовську мову за свою рідну, а російську тільки 28,700, отже 1.2%. В естонців і латвішів ці цифри гірші, бо там цей відсоток 4.6.

З досі сказаного можна зробити наступні висновки: Як нації й мови зовсім відмінними від російської, балтійці ставлять міцніший від українців спротив русифікації і об'єктивно менше їй податливі. Сприяючи на безспірних джерелах останніх років, можна стверджувати поза всяким сумнівом, що за посилену русифікацію в Україні відповідальність па-

дає не тільки на Москву та її імпієристичну політику, але й на великій мірі також на самих українців. Багато з нас не гнуслишися, які готові "перемикнувати" русифікаційні постанови партії, і багато є також будайкохти чи прямо нехлюйства, які йде про оборону прав рідної мови, культури, історії і традиції. З другого, однак, боку балтійці, як нації малочисельні, більше від українців наразені на колонізацію їхніх територій росіянами як зрусифікованими елементами. За відомими свідченнями Хрущова, Сталін дуже радо переселив би українців з України, але з їх забагато. Подібно можна сказати й про колонізацію: П'єтле Москві провести в Прибалтиці, як в Україні, хоч, як показують згадані вище числа, і українським росіянам зуміли в останніх десятиріччях колонізувати.

Звичайно, згадані вище висновки щодо національної політики Москви в балтійських країнах відомі ЦК КПСС, і з цього там роблять потрібні висновки. Зустрічаючись з спротивом русифікації, Москва вживає там широкі скали заходів, при чому деякі з них видаються зухвалішими, усього в Україні.

Про це довідуюсь з другої публікації, що появилася в СРСР, а по цьому боці зацікавлені заслоні. Йде про останній піврічний звіт, що його анкетувала в Нью-Йорку Асамблея Повнолених Народів (АСЕН) п. н. "Огляд останніх подій". Як відомо, що Асамблея творить еміграційні представництва поляків, румунів, чехословаків, болгарів, угорців, албанців, отже країн - сателітів СРСР. Цей огляд охоплює період від липня до грудня 1962 року, але заготовано в ньому події також з півного літа того року. Збірник опрацьовано на основі оригінальних джерел, передусім місцевої совєтської преси і радіо.

Ось деякі дані цього збірника. В останньому з'їзді компартії Естонії брали участь на всіх 837 делегатів 515 естонців, 267 росіян і 55 інших національностей СРСР. Звичайно, це офіційні числа, і вони не відраховують усіх повільно зливаються в одну мову. Справа в тому, що в Естонії, подібно як в інших неросійських совєтських республіках, чимало росіян виступають в ролі автохтонів, хоч більшість із них не знає естонської мови. Побіч знах естонських виступників, ці люди є толочивими розсадниками русифікації, стовпами режиму. Деколи Москва навіть не завада собі труду, щоб приховати ідентичність таких насильних елементів. Наприклад, на 18 з'їзді компартії Латвії було 279 делегатів латвійської національності, а 216 російської. Але серед "латвійських" делегатів були люди з такими іменами як "Григорій", "Сергій" і навіть "Нікіта", що вже зовсім не мають балтійського звучання. В ЦК компартії Латвії на 105 членів тільки 60 мають латвійське імена.

Не кращі справи в Литві. Де наступ російських повільно стіс видається насильніший, мабуть, тому, що Литва для них найтвердіший горіх. По минулорічній реорганізації компартії, в центральну комітет для промисловості з 33% російського персоналу, а в комітет для сільськогосподарства — 43%. Під виглядом співпраці різних на-

М. Лє

КОЦЮБІНСЬКИЙ І "СВОБОДА"

Перше десятиріччя свого існування відзначало "Свобода" восени 1903 року. З тієї нагоди Редакція запланувала була видати спеціальне ювілейне число і старалася притягнути до співпраці видатних тогочасних письменників та діячів не тільки з американського континенту, але й з рідного краю. Тодішній редактор "Свободи" Іван Ардаш звернувся до Володимира Гнатюка у Львові з проханням допомогти йому. Завданням Гнатюка було, власне, зайнятися збиранням матеріалу від працівників пера на рідних землях. Якщо йде про підприємницьких письменників, то Гнатюк був найкращішою пов'язаний із Михайлом Коцюбинським. Тож з проханням "Свободи" звернувся Гнатюк найперше до нього. В листі до Коцюбинського він писав:

"Американські русини обходять з кінцем цього року 10-літній ювілей заснування своєї газети, "Свобода". З тої нагоди хотів вони видати ювілейне число, значно побільшене, в якому бажано подати статті, поезії, золоті гадки і т. д. різних наших людей (не лише письменників) з їх портретами і автографами. Вони бажано, щоб у їх святі взяли участь і галичані і буковинці і надніпрянці для задокументування національної єдності та для більшої моральної підтримки наших зароських поселенців".

Попросивши Коцюбинського написати щось для "Свободи", Гнатюк писав:

"... А що чувати про ювілейний збірник "Свободи"? Я, принаймні, нічого не чув з того часу, як послав через Вас матеріал до друку. Буду сподіватися відповіді від Вас..."

Задовольнити прохання Коцюбинського Гнатюк міг лише через кілька місяців. У відповідь йому Коцюбинський 6 жовтня 1904 року писав:

"Високоповажаний Добродію! На цей раз мені повелось і листа Вашого і число "Свободи" дістав. Велике ж Вам спасибі за "Свободу". Я вже думаю, що не побачу її".

"Свобода" з "Хмарами" Коцюбинського вийшла 21 число 1904 року. На цьому можна було б наші тему вичерпати. Але для повноти читача цікаво буде знати, що це за твір "Хмарами". Це коротесенький нарис, який наводимо тут в цілості: Коли я діялось на хмарі, ті діти землі і сонця, що з'являлись високо, все вище й вище, маждурють блакитний шляхом, — мені здається, що бачу душу поета. Я визнаю її. Он пліве чиста й біла, спаргла неземних розкоші, прозора й легка, з золотим усміхом на рожевих устах; урешті, бажаним піснє.

Я бачу її. Велика і важка, повна туги і неспівпачливих "елі", вагання величній скорботі світу, туга од жалю до нещасної землі, вона злосудиться чорними хвилями, важко дишає перепоненими грудьми, ховає лице од сонця і гірко плаче теплими слозами, аж поки не стане їй легше.

Я знаю її. Вона... неспокійна, вся насичена вогнем, ведена палахом величній і праведним гнівом. Мчить вона по небу і піднята літає над землею золотом зіркою... Вперед... вперед... в мільйон разів швидше в політ... І тук так, щоб усі почули, щоб ніхто не спав, щоб усі прокинулись.

Я розумію її. Вічно невдоволена, нічого шукаюча, з вінах питанням — нащо? до чого? — вона спустилася сірі крила над землею, щоб не було видно сонця, щоб потопала в тінях землі, і сіє дрібну мряку суму...

Поете, я не дивуюсь, що любивши хмари. Але я співчуваю тобі, коли з тугливою задрістою стелюся за хмаркою, що тоне, розливається і гине в блакитній пустелі...

Жовтень 1903 р.

(Кінець)

Д. Гордишак-Каранович

Ще про Василя Барвінського

В червні цього року у Львові помер Василь Барвінський, великий український композитор, довготілий директор Українського Музичного Інституту ім. Лисенка, педагог, критик і неперіничний музичний авторитет.

Василь Барвінський, захоплений красою і глибиною українського народу, пісні, вірша у П'єтле духову вагість, якої не вдалося захистити пошним ворогам. Органічно пов'язаний зі своїм народом, він зумів передати його душу шляхетним тонам, власним мистецьким відчуттям і культурним, майстерним оформленням. В своїх численних композиціях, перейшовши проти імпресіонізму, він свідомо відкидав усілякі "ізма", переконаний, що істинний мистецький стиль, наслідок імітації, у великій мірі перешкоджає збагненню мистецької правди. І, шукаючи П. Василя Барвінського, який виміняв зайвих, багальних ефектів і бездушних, чистих інтелектуальних калькуляцій. Не лише наші, але й чужі призначили високу мистецьку вагість його творів, що їх надруковано в "Universal Edition" і інших видавництвах.

Барвінський став широко відомим серед наших і чужих, коли в 1915 р. "Tonkünstler" у Відні з великим успіхом виконали його "Українську рапсодію" для симфонічного оркестру. Незадовго після того став він директором Українського Інституту ім. Лисенка у Львові, де працював над піднесенням навчального рівня, виповідаючи війну всякій аматорщині. Він виховав ряд професійних музик, яким передав свої ідеї. От хоч би згадайть по. Романа Савицького, що, об'єднувши українських музик в Америці, оформив їх в Українському Музичному Інституті, щоб продовжувати нашу традицію, плеації українську музику, національну свідомість і щоб ставитися серйозно, професійно до музичних студій.

Василь Барвінський не мав почуття національної меншовартості. Його горда українська постава і культурна поведінка з'єднали йому межі чужинцями-багато приятелів, які ставили велику вагу на його критичні зауваги щодо нових композицій або публічних музичних виступів.

Василь Барвінський прийшов на світ 20 лютого 1888 р. в Терополі. Його батько, знайний політичний діяч Олександр Барвінський, заумажав музичні здібності малого Василя, послав його до музичної школи К. Мікулі (що був учнем Шопена). Поборовши перші труднощі фортепіанової гри, Василь Барвінський діяв в ружиданово чеського педагога, проф. Курпі, що вчив тоді у львівській консерваторії. Відтак в Празі продовжував він науку фортепіанової гри у проф. Гольфелда. Півністичний талант В. Барвінського проявлявся в експері його три і в безмежній винахідливості різноманітного удару пальців, застосованого іншим до кожного твору. Але Василя Барвінського тягнуло більше до композиції. Чесний композитор В. Новак, професор композиції в Празі розвивав любов Барвінського до українських народних мелодій, в яких учитель і учень бачили безкомічне джерело мистецької інспірації.

Окрім вище згаданої "Української рапсодії", В. Барвінський компопував камерні твори: два тріо (для фортепіано, скрипки і челя), секстет, смичковий квартет, сонату для челя, вяртіші для челя, фортепіановий концерт, прелюдії для фортепіано, мініатюри і українську сюїту для фортепіано, цикл "Любов" (форт.), п'єси для дітей, сольові пісні і т. д.

Василь Барвінський перебував 10 літ на засланнях, і ми, на жаль, нічого не знаємо про його останні композиції, хоч чули, що компопував і писав він спомини.

Нехай марканта постає Василя Барвінського нагадує нам, що ніколи не снімо легкокажити його вітальних ідей і його заслуженої музичної праці для всіх українців!

Життєво забезпечення це таке опадність. В потрібі одержати познати на свою грамоту. "Забезпечення" в Українському Народному Союзі.

Жовтень 1903 р.

Жовтень 1903 р.

Жовтень 1903 р.

Жовтень 1903 р.

Жовтень 1903 р.

Жовтень 1903 р.

Жовтень 1903 р.

Жовтень 1903 р.

ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ І РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НАШОЇ ДІТВОРИ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ”! ПОШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВУ НА ЦЬОЙ ФОНД!

Степан Куропас

ШИНАГОВСЬКА ХРОНІКА

Крайовий Конгрес Братських Союзів відбувся в нас 22-25 вересня в готелі Конрад Гілтон. З чотирьох лише три українські братські організації були заступлені на конгресі, бо Української Народної Помічі не було. Річна вкладка до Конгресу вноситься \$800, видаток великий, але потрібний. У зв'язку з новими податковими вимогами, які називаються у Вашингтоні і в окремих стейтах, треба бути все добре поінформованими. Федеральний уряд хоче знати, які суми гроша роздають союзи на братську активність, а які суми на інші цілі. Деякі стейти, як от Іллінойс, домагаються оподаткувати союзи стейтським законом і лише гідна постава Крайового Братського Конгресу досі здержала апетит стейтів на братські гроші!

Мистецька програма в неділю була цікава. Вудмен офіційно відкрив конгрес і 10 інших груп взяли участь в програмі своїми молодіжними організаціями. Спів з орами українських груп був У. Н.

Союз, що спонсорував хор Сурму з проф. Трухлими на чолі і Провідника, що спонсорував танцювальну групу СУМА під проводом Степана Косовського. Український Народний Союз був репрезентований на Конгресі головними урядовцями п. Лисогором, д-ром Падохом і Ст. Куропасом. У вівторок на бенкеті були 5 урядовців з дружинами, і організатори В. Гіряк та М. Ткачук. У зв'язку з конгресом відбулися Округні Збори Відділів УНСОЮЗУ в понеділок 23 вересня.

На передсідницю конгресу на 1963/64 вибрано русина П. Судимакі, а інсталяцію передав другий русин Степан Ткач, оба зі Соединенія.

Всеволод Матюхенко

„Запорожець за Дунаєм” має в Шинаго успіх без огляду на те, чи ставлять його аматори чи професійні люди, публіка все допече. Карась, хто б ним не був, розвеселив всіх і пригадав рідний край, за яким так козаків за Дунаєм тужили. Інтернаціональний театр в Шинаго старанно диригентом Вольського поставив у нас цю оперу в суботу 21 вересня. Зала на 2,800 місць була заповнена, не стало квитків, що рідко в нас буває. У головних ролях Карась і Одарка були Ю. Павлюковський і Е. Мозгова, а Оксану і Андрія грали Г. Маєр і П. Покорний. Султана представляв Т. Ванджур, а Селіх Агу О. Соботковський. Члени Лірич. Опер. становили хор і оркестру, а танцювальні групи МУН і Метелич пописувалися з хореографом Р. Тягнібоком.

Як вийшло? Могло бути краще, бо не були це аматори, народ сподівався більше від Одарки і Султана. Але солісти опери Артемівського Гудака гідно вшановані.

Округні Збори УНСОЮЗУ з 4-го вересня були ділові. Анулювано попередню ухвалу, що до 70-річчя „Свободи” і імпреза для вшанування 70-літнього пресового речника американських українців відбудеться в навіччя Дня Польки в середу 27-го листопада в люксовому приміщенні

Мартінік на 95-й і Вестер Енню. Окрема коротка програма цікавого змісту заповнить ювілейні святкування, в якій може участь редактор „Свободи” — Іван Кедрик.

Гість з Аргентини Мих. Мушинський відвідав нашу громаду, щоб навізати ближчий контакт з американськими українцями, познайомити їх з організацією аргентинських українців „Відродження” та попросити їх в гості на 25-літній ювілей „Відродження” в 1964-му році. Товариш його подорожі і президент Трізуба п. Григорашук діє в тому напрямку на Сході.

Один день в школі УНСОЮЗУ був я разом з гол. контр. Петром Пуцилом. Були ми на годині історії, географії, літератури і мовознавства. Мені дивно було чути, як Норман Пуцило читав по українськи, хлопець, що не вмів вимовити слова. Дивно було, що за такої короткої час учасники курсів знали про Похід Ігори на половця, про 3 доби української літератури і т. п. Інтересно була переглянута письмений вправи учнів, в яких кожний мав написати кілька речень про „Свободу”. На підставі тих відповідей можна було пізнати завантаженість учнів. Зникла вже зовсім різниця між уродженцями Америки, України чи Німеччини. Всі вони говорять поправно англійською мовою, а по українськи, то діти новоприбулих деколи є позаду американців. Присно було довідатися, що шинкавська громада дала там аж 5 курсантів: Івану і Норман Пуцило, Івану Іванчук і братів Юрія та Петра, синів лікаря д-ра Демоса з Мокіна, Іл. За те вника найкращого союзового секретаря в нашому місті М. Семкова відзначили тим, що будучи на праці на „Свободі”, завела новий рід обідів т. зв. український „сморгардборд”.

Шинаговська Хроніка не вийшла два місяці тому, що в липні й вересні Україну і був майже 4 тижні в дорозі. Обіцяв написати про те і сьогодні починаю писати. По відвідинах України треба відпочити, бо відвідини перетворюють людину. Інтурист виробляє таку програму, що людина вічно в русі. На запрошення організації я дав кілька доповідей на тему відвідин. А коли йде про пресу, то треба було упорядкувати думки і записки, бо в Союзному Союзі докладні записки робити можна, але небезпечно.

Після Союзних Відвідин на площі Американського Легиону в Дні Праці не вдалося. Люди виїхали до Лайтону, Дітройту (дівизійники і ОД-ВУ), маса людей виїхала до Ранді Лейку, де Самопомога кінчала літній сезон.

Наука на будуче — це планувати нічого на День Праці, бо народ іде в своїми. На другий рік союзні Відділи мають вже задатковану площу на День Праці. Цього року нічого не було — всі неділі зайняті. Була добра оркестра 131-го Відділу УНСОЮЗУ і погода дописала, але людей, як на УНСОЮЗ, не було!

Після Союзних Відвідин на площі Американського Легиону в Дні Праці не вдалося. Люди виїхали до Лайтону, Дітройту (дівизійники і ОД-ВУ), маса людей виїхала до Ранді Лейку, де Самопомога кінчала літній сезон.

Наука на будуче — це планувати нічого на День Праці, бо народ іде в своїми. На другий рік союзні Відділи мають вже задатковану площу на День Праці. Цього року нічого не було — всі неділі зайняті. Була добра оркестра 131-го Відділу УНСОЮЗУ і погода дописала, але людей, як на УНСОЮЗ, не було!

Після Союзних Відвідин на площі Американського Легиону в Дні Праці не вдалося. Люди виїхали до Лайтону, Дітройту (дівизійники і ОД-ВУ), маса людей виїхала до Ранді Лейку, де Самопомога кінчала літній сезон.

Філадельфія в роковини великого голоду в Україні

3 ініціативи управи відділу УККА в Філадельфії покликано на початку літа біжучого року Громадський Комітет для відзначення 30-тих роковин штучного голоду на Україні, голоду, яким Москва виморилла 7 міль. українських селян. Відзначення цієї сумної річниці набирас характеру великої політичної ваги. В період, коли політика так званого „співіснування” Аде чим далі до замирення Москви з великопотугами Заходу, коли в контексті такої політики устами відповідальних діячів ЗДА визначається місце нашої Ватківщини, як історичної частини Російської держави, обов'язком організованого українського громадянства є це раз масово заманіфестувати нашу непримирність з фактом окупації України Московськими Імперіалістами й народобивцями, підкреслюючи наше незламне стремління бачити Україну вільною й суверенною державою українського народу.

Утворений Громадський Комітет на перших зборах покликано Управу в складі: о. протопресвітер І. Савчук — голова, проф. П. Чупрун — заступник, п. С. Савеский, А. Шекерик, В. Біляв — члени. На кількох засіданнях Громадський Комітет уклав програму переведення відзначення сумних роковин.

12 вересня Управа звітувала перед присутніми членами Комітету про переведення праці і подала до відома й затвердження наступний порядок дня жалоби: в суботу 12 жовтня в Тавні Голі відбудеться жалбне віче місцевого громадянства. Після відспівання американського державного гімну представники трьох українських молодіжних організацій в одні строки складуть вінки на сцені перед містечком оформленим символом мучеництва України. 2. Промова англійською мовою проф. Лева Добрянського. 3. Промови присутніх американських діячів. На віче запрошено губернатора Пенсильванії Вільяма Скрентона, посадики Філадельфії Тейта, републіканського кандидата на посадики МекДермонта, сенатора Ската, конгресмена Гріна, президентів місцевих коледжів та університетів, представників преси та численних представників американського політичного, церковного, культурного та професійного життя. 4. Промова українською мовою п. Володимир Біляв. 5. Мистецька програма. Комітет прийняв до відома й затвердив поданий вище порядок віча, а також висловив побажання, щоб голова філії УККА у Філадельфії д-р Гнатюк знерушив через місцеві радіопрограми до українського громадянства із закляком взяти масову участь в цій політичній акції.

Після Союзних Відвідин на площі Американського Легиону в Дні Праці не вдалося. Люди виїхали до Лайтону, Дітройту (дівизійники і ОД-ВУ), маса людей виїхала до Ранді Лейку, де Самопомога кінчала літній сезон.

Наука на будуче — це планувати нічого на День Праці, бо народ іде в своїми. На другий рік союзні Відділи мають вже задатковану площу на День Праці. Цього року нічого не було — всі неділі зайняті. Була добра оркестра 131-го Відділу УНСОЮЗУ і погода дописала, але людей, як на УНСОЮЗ, не було!

Після Союзних Відвідин на площі Американського Легиону в Дні Праці не вдалося. Люди виїхали до Лайтону, Дітройту (дівизійники і ОД-ВУ), маса людей виїхала до Ранді Лейку, де Самопомога кінчала літній сезон.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в вівторок, 8-го жовтня 1963 року в Катоніх (Польща), упокоївся в Бозі, по довгій і тяжкій недугі, на 36-му році життя

бл. п. ЯРОСЛАВ ЯРОШЕВИЧ

Заупокійна Служба Божа відправиться в суботу, 12-го жовтня ц. р. в 9-й год. ранку в церкві св. ап. Петра і Павла в Джерзі Сіті (ріг Сусекс і Трін вул.)

Горем прибиті:
ЕВСТАХІЯ — дружина
АНДРІЙ — син
ІВАН. ВОЛОДИМИР ЯРОШЕВИЧ — брат
СТЕФАНІЯ ПОПЕЛЬ — сестра
ІРИНА ЯРОШЕВИЧ — сестра

— всі в Брані
СВІТЛАНА ХАРЧЕНКО — сестра
ІВАН. ХОХИМ ХАРЧЕНКО — півгопер
ОКСАНА, ЛІДА, СТЕФА, ВОЛОДИМИР — сестринки
і Рідня

В глибокому смутку поминаємо Рідних і Знайомих, що 15-го вересня ц. р. в Чехословаччині, по тяжкій і короткій недугі упокоївся в Бозі на 71-му році життя, наш Найдорожчий і Неждатуваний

бл. п. Марія з Зарицьких ЯВОРСЬКА

роджена в Перемислі, в сім'ї проф. С. Зарицького.
Горем прибиті Родина:
ВОЛОДИМИР — муж (Чехословаччина)
ЛІДІЯ, ЛЕОНІД, МИРОСЛАВ — діти
МИХАЙЛО ВОЛОДИСЯНСЬКИЙ — зять
ІГОСЛАВА в АННА — невістка
ІГОР, ХРИСТИ, ЛЮБІМ, ПЕТРУСЬ, ЛЮДМИЛА і МАРКІЯ — внуки
СОФІЯ ОМЕЛІЩЕНКО-ЗАРИЦЬКА — сестра
ЛЕОНІДА КОСТЕЛЬНИК — сестра

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

відправиться в СУБОТУ, 12-го ЖОВТНЯ ц. р. в церкві св. ПЕТРОВИ — Бронкс, Н. Й. — год. 9-та ранку
св. МИКОЛАЯ — Бруклін, Н. Й. — год. 9:30 ранку.

Ділимося сумною вісткою з Рідною і Знайомими, що 4-го жовтня ц. р. упокоївся по важкій та короткій недугі на 84-му році наш Найдорожчий

ТАТО, БРАТ, ДІДУНЬО І ПРАДІДО ІВАН ПРЕДЗІМІРСЬКИЙ

родом з с. Пристань, Зах. України
Похорон відбудеться 8-го жовтня ц. р. на цвинтарі Кальварія, Greenpoint.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В смутку залишив:
дві дочки, чотирьох синів, двох братів, п'ятьох рідних і правнуків.
РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Рідною, Приятелями та Знайомими, що 3-го вересня 1963 року в Перемислі упокоївся в Бозі

бл. п. НИКОЛАЙ ДЗУНДЗА

емер. Директор Суд. Табуди в Калуті.
Покійний залишив трьох синів, дві доні та шестеро внуків на Рідних Землях і в Польщі та сину Марію та внука Юрія в Америці.
Про молитви прохают, крім дітей та внуків, глибоким жалем оновити сестри:

АННА С. ЛУЖЕЦЬКА з мужем ЕМАНУЕЛОМ
ІРИНА РЕШЕТИЛОВИЧ з мужем ВАСИЛЕМ
і брат ІВАН з Родиною в Польщі

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЬОАРКУ, Н. Дж.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п. Миколи ФОМЕНКА

відправиться П А Н А Х И Д А
в НЕДІЛЮ, 13-го ЖОВТНЯ 1963 р. о год. 12 дня в церкві св. ТРОНИ
315 Waverly Avenue — NEWARK, N. J.
УЧИТЕЛІ УМІ в НЬОАРКУ

ГОД. 3-тя ПО ПОЛ.

Маніфестаційні Збори

в Armory Hall (Kedzie & North).
Головний промовець конгресмен А. Е. Джогансен (Міч.)

КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 30-ЛІТТЯ ШТУЧНОГО ГОЛОДУ в УКРАЇНІ — в м. ШИНАГО

Округний Комітет Відділів УНСОЮЗУ в Ньорку, Н. Дж.

скликає на

неділю, 13-го жовтня 1963 року в год. 8-й по полудні

в залі УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛ при 180 Вільям вул. в НЬОАРКУ, Н. Дж.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Округного Комітету Відділів УНСОЮЗУ Ньоркської Округи

До участі в цих Зборах зобов'язані Урядники і Делегати останньої Конвенції наступних Відділів:

14, 27, 37, 65, 76, 133, 142, 152, 219, 234, 272, 322, 329, 359, 371, 413, 459, 490.

На порядку денного:

1. Відкриття Зборів.
2. Доповідь головної секретарки УНСОЮЗУ
3. Вшанування Імперії з нагоди 70-ліття УНСОЮЗУ
4. Обговорення нового актидентного забезпечення в УНСОЮЗІ.

У Зборах візьме участь

д-р Ярослав Падох,

головний секретар УНСОЮЗУ

За Округну Управу:

Ю. БАРАНЮК — В. САЛАВУН — д-р О. УТРИСКО

ЗАНІНЧЕННЯ ДРУКУ

14-ТОМОВОГО

ПОВНОГО ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Видавництво Миколи Денисюка друкує вже останній том

ПОВНОГО ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ШЕВЧЕНКО — МАЛЯР

Цей том (11) буде видрукуваний до кінця жовтня 1963 р. Інші бракуючі дотепер три томи (4 — Поезії Шевченка 1857 — 1861, 12 — Шевченко тужив мовами і 13 — Шевченко і його творчість вже видрукувані (під редакцією Богдана Кравця).

Висилка всіх цих чотирьох томів (4, 11, 12 і 13) дотепершнім Покупцям відбудеться ще до кінця 1963 р.

Видавництво приймає ще нові замовлення, висилаючи зміста готові опрацьовані вже 11 томів (1-10 і 14), а три томи (11, 12 і 13) одержать нові Покупці також до кінця 1963 р.

Ціна за всі 14 томів ПОВНОГО ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА до кінця жовтня 1963 року лише:

75.00 дол. на сплату до 3-ох місяців

або з 4% знижкою, себто

72.00 дол. за готівку при замовленні.

Заказавши цим монументальним виданням Творів Тараса Шевченка велике. Перші його томи видані друкують вже третім накладом. З уваги на нові видання ціни, видання не друкуватиме вже нового накладу цього видання і тому можливо його в продажі не буде. Кожному, хто бажав ще придбати собі це видання, радимо замовити його тепер, користаючи з видрукуваної нижче форми замовлення, висилаючи його (з чеком або моні ордером) на адресу Видавництва:

MYKOLA DENYSIUK PUBLISHING COMPANY
2226 West Chicago Avenue
Chicago, Ill., 60622 — USA

Тут відати

ЗАМОВЛЕННЯ

До Видавництва Миколи Денисюка
Цим замовляю 14-томове ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА:

☐ за 75.00 дол. на сплату до 3-ох місяців
☐ за 72.00 дол., себто з 4% знижкою при заплаті готівкою, висилаючи чек (моні ордер) при замовленні.

Підпис:

Моя адреса:

Увага! ШИНАГО й ОКОЛИЦІ! Увага!

ГОД. 1-ша ПО ПОЛ.

НЕДІЛЯ, 13-го ЖОВТНЯ 1963 р.

Похід

від Шини школи до Арморі Гол в Humboldt парк.

В 30-ЛІТТЯ ГОЛОДОВОЇ ОБЛОГИ УКРАЇНИ,

Масовою Маніфестацією

ПОМ'ЯНИМ МІЛЬЙОНИ ЖЕРТВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, ЩО ЗАГИНУЛИ 30 РОКІВ ТОМУ СМЕРТЮ ГОЛОДУ ЗОРГАНІЗОВАНОГО КОМУНІСТИЧНОЮ МОСКОВОЮ НА УКРАЇНСЬКІЙ ЗЕМЛІ

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE
Attention.
OPERATOR'S
Immediate openings. Must be thoroughly experienced on complete garment (dresses). If you are fully experienced, job offers, top pay, steady work and good working conditions. Apply in person. Perfect Negligee, 16 East 34th Street, New York City.

Immediate positions available
BANK TELLERS
to work in Savings Bank. Our requirement are — minimum 1 year experience as a bank teller. Position offers — Starting salaries to \$75.00. Depending upon experience. Excellent benefit policies. Free hot lunches. Also top benefits. All paid for. Midtown Manhattan location. Why not enjoy where you work! Please phone for your interview
LA 4-8811

Секретарка
НАДЗВИЧАЙНО ГАРНА ПОЗИЦІЯ В НАШОМУ СЕРЕДМІСТІ НЮ ЙОРКУ ДО БЮРА РЕКЛАМИ. СИМПАТИЧНА ОСОБА. З МІНІМУМ 1-2 РОКІВ СЕКРЕТАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ, ЗА ДОМОВОЮ ПРАЦЮ ТЕЛЕФОНУВАТИ:
LT 1-7770

Foster Wheeler Corp.
An Equal Opportunity Employer

Immediate openings for
REGISTERED NURSES
All shifts. All terms available. Excellent personnel policies. Permanent opportunity. Differential paid. Apply Nursing Office
UNION HOSPITAL
280 E. 188 St. Bronx, N. Y.
or Phone CY 5-1100

R. N.
Central Suffolk Hospital
Riverhead, N.Y.
We have immediate openings for
REGISTERED NURSES
All service. All shifts available. Permanent positions. Good starting salary, plus eve. & night duty. Differential paid. You will enjoy working with our staff. To arrange your interview write or Phone (516) PA 7-3700
Mr. B. M. Patterson
administrator

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE
WELDING ENGINEERING
Interesting & Challenging Career opportunity for a Graduate
MET-E. OR M. E.
With a minimum 3 years experience in heavy weldments and welding fabrications. Individual must be familiar with welding procedures under ASME Codes and be willing to relocate in Northeastern United States.
Submit resume stating salary. Requirements to
FRANCIS CAMPANELLI (Empl. Mgr)
FOSTER WHEELER CORP.
110 South Orange Avenue, Livingston, N. J.

Засновано 1920 р.
„КОВБАСНОК АГЕНЦІЯ“
НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York 9, N.Y.
Tel.: AL 4-5779; AL 4-5717

- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ВИЛІТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ПАСПОРТИ ДО ВСІХ КРАЇН ЄВРОПИ.

Міжнародні контори нерухомості.

Віра КОВБАСНОК-ПУМЕНКО **Антон ПУМЕНКО**
Відкрито: в кожний день 9:30 — 6:30
в понеділок — 9:30 — 7:30
в суботу — 9:30 — 1-01 по пол.

Вже введено **НОВИЙ РІД** обслуговування щодо замовлень дарунків у самому СССР на основі **ДОГОВОРУ**, підписаного в в/о „ВНЕШПОСИЛТОРГОМ“

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
приймає
ЗАМОВЛЕННЯ НА ОПЛАЧЕНІ ДАРУНКИ для Ваших своїх в СССР.
— Ви тут платите повну вартість дарунку —
— Доставка від 5 — 70 днів —

- АВТОМОБІЛІ
- МАШИНИ ДО ПРАННЯ
- ХОЛОДИЛЬНИКИ
- ТЕЛЕВІЗИ
- ПИЛОСМОКИ
- РОБЕРИ
- МАШИНИ ДО ШИТТЯ
- СОТНІ ПРЕДМЕТІВ ДО ВИБОРУ.

За повними інформаціями і каталогом звертається до головного бюро

Cosmos Parcels Express, Corp.
45 W. 45th Street — NEW YORK 36, N. Y.
Tel.: CI 5-7905

ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР...
(Закінчення зі сторінки 1-01)
мешкає тепер у Ватикані; Монах-брат Осип Сліпий, Львівський Митрополит, духовний голова українців католиків. Рівно ж ця п'ятнадцята сторінка цього тижневика присвячена Митрополиту Осипу. Тут помічено його друга велика зникає в усіх архиєрейських ризах і вістки про самого Митрополита, про Українську Католицьку Церкву та її знищення більшовиками, і децю про українську „діаспору“. Стаття кінчається словами: „Монах-брат Осип Сліпий є для всіх українців символом вірності Католицькій Церкві“. Присутність Митрополита Осипа на Соборі підкреслили різні римські та італійські єпископи, помістивши його зникну з дня відкриття Собору. Між іншими, найбільший римський єпископ, „Ль Темпо“ з дня 30 вересня, описуючи похід Отців Собору на відкриття другої Сесії, так пише про українського Митрополита-Ісуповника: „Відзначалась між ними (Отцями) велика пошана Монаха-брату Сліпому, окруженого гарною короною вісімнадцятих українських єпископів“.

ПРЕОСВ. ВАСИЛЬ ГОПКО
МІЖ НАВІЗНАЧНИМИ
ВІДСУТНІМИ
По промові Священного Отця Папи Павла VI на відкритті другої Сесії Вселенського Собору, в якій він висловив свій біль за великого числа поборників місця на Соборі, призначених для Владик цих країн, де Католицька Церква переслідувана; найбільш поширений римський єпископ „Ль Темпо“ помістив у числі з 1-го жовтня обширну статтю під наголовком: „Коло сто Отців Собору відсутніх з Риму, тому що переслідувані“. Римський єпископ зазнав найперше 18 польських Владик та 14 мадярських, яким державні власті відмовили паспортів. В окремих списках відсутніх мадярського кардинала Міндсента, чеського архиєпископа Берана, та українського єпископа Василя Гопка, уявленого в Чехословаччині. З європейських єпископів зазначений єпископ Балтійських Країн, русьських, як рівнож єпископів Далекого Сходу. Стаття прикрашена зниканнями трьох Владик: кардинала Міндсента, єпископа Гопка та литовця Степановіуса — з підписом: „Примас Мадяричний кардинал Міндсенті, український єпископ Гопко, і литовець Степановіус між найвідзначнішими Отцями Собору, відсутні з Риму“. Цей самий римський єпископ, пишучи про визволення архиєпископа Берана і чотирьох інших єпископів Чехословаччини, так зазнав про долю Преосв. Гопка у числі з дня 5 жовтня: „Чехословацькі урядовці заявили вчора вчорі, що вже немає більше єпископів з інших єпископів у їхній в'язниці. Панус слухає заперечення у Ватикані про долю українського єпископа Василя Гопка, Пришівського Ординарія, про якого зналось, що до минулого лютого знаходився в в'язниці в Леопольдові, коло Братислави“.

МИТРОПОЛИТ ОСИП
ЧЛЕНОМ СОБОРОВОЇ КОМІСІЇ
Священі Отець Папа Павло VI іменував Кир Осипа Сліпого, Митрополита Галицького, членом Соборової Комісії для Східних Церков. Таким чином число Отців, членів цієї Соборової Комісії, збільшилось до двадцятисім. Як відомо, на першій Соборовій Сесії Отці Собору вибрали по шістьнадцять членів до десяти Соборових Комісій, між якими вибрано чотирьох українських Владик, як членів Соборової Комісії для Східних Церков. Число членів Соборових Комісій доповнило Священі Отець, бл. п. Папа Іван XXIII, додаючи до кожної Комісії по десять Отців. В той спосіб кожну Соборову Комісію складається з двадцятишестнадцяти членів до десяти Соборових Комісій. Митрополит Кир Осипа, Папа Павло VI іменував його членом Комісії для Східних Церков, збільшуючи число членів цієї Комісії. Дотепер, це одна з номінацій Папи Павла VI на членів Соборових Комісій. Між членами Комісії для Східних Церков є двоє кардиналів, шістьох патріархів, тринадцять єпископів.

Українська хроніка
• Літературно-Мистецького Клубу у Фінляндії відбув 5-го ц. м. Загальні Збори, на яких обрано нові керівні органи в такому складі: Управу: д-р Володимир Рудницький голова, Іван Коронівський заст. голови. Члени Управи: Віталій Волков (секретар), Микола Працівський (скарбник), Микола Химич (реф. доповіді), Галина Савчак (реф. імпрес), Галина Пеленська (реф. преси), Марко Каринич (реф. молоді), Ярослав Баранецький (реф. поезії), Контрольна Комісія: голова Петро Мегик, члени: Галина Ільницька і Івж. Володимир Шиприкевич та заст. Оксана Керч. Суд: голова д-р Данило Богачевський, члени: Михайлина Чайковська і Лідія Бурачинська, заст. Марія Струтинська. Загальні Збори намітили напрямки праці та перевели зміну деяких постанов статуту.

УВАГА!
НОВІ ТАЛАНТИ
Ми навчили: заповідати телевізійні реклами — Сценічні виступи і записування на платівках — Початківці — Актори — Акторки
Танцюристи — Співаки — Коміки — Модельєри
Хлопці — Дівчата — Дорослі (Малі мусять бути з родичами)
Спеціальний заряд **ВІДЛІТ** для талановитих дітей і старших
Голоситесь особисто від понед. — п'ятн. 1-8 п. пол.
WORLD OF TALENT PRODUCTIONS
1733 Broadway (at 55 St.)
New York City CI 5-9939

Вислайте **ПАКУНКИ-ДАРУНКИ** на СВЯТА через:
Package Express & Travel Agency, Inc.
46 Whitehead Ave. - SO. RIVER, N. J. - Tel.: CL10rd 7-6320
Наша добре відома компанія вислає **ПАКУНКИ** на УКРАЇНУ, ВІЙОРУСЬ і інші республіки СССР, з оплаченим тут митом.
Ці **ПАКУНКИ** вислаються прямо з пошти в So. River. Велі пакунки **ЗАБЕЗПЕЧЕНІ**, а доставка **ГАРАНТОВАНА**. Вислаючий одержить посвідку з пошти, як також повідомлення скорі доставки.
В цьому відділі має великий **ВИБІР** різних матеріалів і інших товарів, досконалої якості, по уміркованих цінах.
Пакунки приймаються в **СУБОТУ** і **НЕДІЛЮ** — в год. 9:00 ранку — 4:00 по пол. Для наших гостей **ЧЕМНА** та **ВІВЧЛИВА** обслуга.

THEATER — MOVES
„Дитина і дві матері“
Алла Марченко в ролі Зоряни. Новий укр. кінофільм (психологічна драма) неабияк демонструватиметься в Канаді і ЗЛА. Режисація: Лев Т. Орлигора. (Інформус Укрспілка „Ладосфільм“, Сан Франціско, Каліф.).

Американська прем'єра!
Випуск Артісто!
Зворушливі і незабутні мистецькі картини безсмертного роману **ЛЮБА ТОЛСТОГО** відібрали у фільмі Швейцера: **ВОСКРЕСЕННЯ**
Артист малого театру С. Матієва в ролі князя Нехлюдова, Т. Семіна відіграє один з найяскравіших і найяскравіших персонажів Толстого — Катюшу Маслову.
CAMEO THEA.
8th AVE., near 44th Street
JU 6-8534

Закрийте себе „запирясте на смерть“ мусить пошукувати чудодійного ліку на **подрознення і свербіння шкіри**
(Добре для мужчин і жінок)
Винайдено, що удосконалене **АМІНО** є так ефективне в полегшенні свербіння і запалення шкіри і що його уживається навіть в тяжких випадках. Мужчини мають в цьому поміч на „голірське свербіння“ на обличчі і шиї, на подразнення рамен і ніг, звичайно також при найделікатніших місцях. По першій посмаруванні відразу приносять полегшу, прямо при дотикі. Найліпше у цього такого, що не є товсте і не липке пил — охайне до вживання. Ви можете одержати запас чудодійного **АМІНО**, вислаючи тільки цей впрісл на подану внизу адресу. Зийдтам вишлеть Вам 3 (три) тубки (рег. вартість \$7.50) за які заплатите поштареві тільки \$6.00 при доставі. Скористайте з цієї нагоди. Шліть Ваше ім'я і адресу до:
TRYSAN CO., DEPT. 51,
Box 226, PEEKSKILL, N.Y.

Добре читати для дітей і молоді
Сойка-Штукарка
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна \$1.00
Замовляйте:
СВОБОДА
81-83 Grand St. (Box 346)
terrev City 3, N. I.

ПРОДАЄТЬСЯ
по дуже приступним цінам:
6 апартамент. мур. дм в Асторі — по 5 кімнат апартамент.
8 апартамент. мур. дм в Бронксі — по 6 кімнат апартамент.
Дзвонити до власника
RA 1-0853

ПРОДАЄТЬСЯ
по дуже приступним цінам:
6 апартамент. мур. дм в Асторі — по 5 кімнат апартамент.
8 апартамент. мур. дм в Бронксі — по 6 кімнат апартамент.
Дзвонити до власника
RA 1-0853

На бажання деяких українських підприємств і Відділів УНС, оголошення до Календаря-Альманаха на 1964 рік, приймаємо до 25-го жовтня 1963 року.

АЛЬМАНАХ „СВОБОДИ“ на рік 1964, що появляється у 70-річчя УНСОюзу, буде в цілості присвячений 150-річчю народни Тараса Шевченка і відкриттю Пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні — буде особливо цінною книгою для кожного українця у вільному світі й появляється у збільшеному об'ємі.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ“ друкуються багатотисячним накладом і доходять в найдавніші закутини американського континенту.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ“ — це джерело багатих інформацій про різні ділянки українського життя в Америці.

АЛЬМАНАХИ „СВОБОДИ“ читас понад 80.000 членів Українського Народного Союзу. Вам напевно оплатиться помістити оголошення Вашої фірми в **АЛЬМАНАХУ „СВОБОДИ“** на рік 1964.

АДМІНІСТРАЦІЯ „СВОБОДИ“

ТАРЗАН, ч. 5122. Шукає за П'єром...

Швидко думаючи після знайдення трупа Нгога, Тарзан заалармував вартового. — Ваш ватажок спить, і не бажав собі, щоб його турбували!

А тоді він ніби випадково вийшов, щоб не збудити підозри...

Та коли він дійшов до сховища в деревах, він вискочив вгору, щоб рішуче пошукати за П'єром.

REAL ESTATE
Влизько церкви св. ІВАНА IVY HILL
ЧУД. 1-РОД. ДІМ
6 кімнат, ках. кухні і ланічка, відпоч. кімната і прибиральня в підвалі. Гараж на 2 авто. Ціна \$19,500. Call Miss Goggin
FRANK MEVEY REALTY CO.
ES 1-4900 in Newark, N. J.

ОКАЗАННО НА ПРОДАЖ
ЗИМОВИЙ ДІМ
6 кімнат і гараж на два авто, оліїне огрівання, 2 1/2 акра землі чистої, культиваної, фронт до газів і до окружної дороги, чудовий краєвид — дві хвилин від Союзів. Ціна — \$15,990.
9 акрів землі з великим фронтом до головної дороги (900 стін) з потоком посередні, в сусідстві української колонії. Ціна — \$18,800.
Stephan OLEKSIW
P. O. Box 348
KERNHONKSON, N. Y.
Tel.: 7692

13 АКРІВ ПОСЛІСТЬ
1 акр озера, риба — форель, олені, білі, стейтінг землі, 2 мур. домів, 1-2 спальні і 1-3 спальні, велика веранда, коминик. — \$26,000.
C. MASSOTH
Kerhonskon, N.Y. — Tel.: 4774

КАТЕДЖ \$3,500
ВЕЛИКИЙ БУДИНОК, ВОДА, ЕЛЕКТРИКА. — \$2,800.
C. MASSOTH
Kerhonskon, N.Y. — Tel.: 4774

\$4,500 ДОХОДУ
з літніх бонгал. Басейн, близько великої готелі, з новим домом — рація, 6 кім. Все за \$25,000.
KOPP OF KERNHONKSON
Tel.: Kerhonskon 7500

ASTORIA
3 род. мур. шінгл, 5 гаражів, оліна, сабвей, дохід \$6,252. Ціна \$29,900.
6 род. мур., оліна, сабвей, дохід \$5,000, готівка \$6,000. Ціна \$28,900.
MARATHON REALTY CO.
31-87, 32nd St. (near Broadway)
ASTORIA, L. I. YE 2-5550
П'ятити мур. Остан **ФІРЧУК**

НАДЗВИЧАЙНЕ КУПНО
Модер. літній resort, апартаменти з 6 будинків, касино, 100 x 50 басейн, всі спорти, чудово культивовані городи. 31-87 Highway, 6 м. від Еленів, Н. І., на самій горі. Дуже помікрювана ціна, мусить продати через другий бізнес. Телеф. по 7 веч. ST 4-1981

ELMONT
1 род. мур. дм „split level“, 3 спальні, сімпа аудія, ідеальне для дітей, в доскон. стані, близ. комунікації, склепін, шкіль. Доскон. купно, треба оглянути. Ціна \$22,000. Спінити. Ціна Call OL 1-0080

ПРОДАЄТЬСЯ
по дуже приступним цінам:
6 апартамент. мур. дм в Асторі — по 5 кімнат апартамент.
8 апартамент. мур. дм в Бронксі — по 6 кімнат апартамент.
Дзвонити до власника
RA 1-0853

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ
Українського Народного Союзу
СУБОТА,
12-го ЖОВТНЯ 1963 р.:
AMBRIDGE, Pa. Місячні збори В-ва св. Василя, Відд. 161, о год. 7-й веч. в домілі В-ва. Проситися членство прибути на збори. — В. Гладко, секр.

НЕДІЛЯ,
13-го ЖОВТНЯ 1963 р.:
КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Соклі Відд. 336, в год. 1-й по пол. в приміщенні УНДОму. Вкладки прийматиме п. Кісіль. — Н. Чорногор, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Українська Січ, Відд. 182, в год. 2-й по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви при 45-47 Норе Ave, Passaic, N. J. — Управ.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, Па. Побір акладок Т-ва „Дістєр“ 430 Віддів, за місяць жовтень відбудеться: 1. В неділю, 13-го в Укр. Спорт. Клубі „Тризуб“, в год. 1-3 по пол. 2. В неділю, 20-го в Укр. Клубі, Френк-лі вул. в год. 11:30 до 1:30 по пол. 3. В суботу, 26-го в Укр. Клубі при 23-й і Бранн вул. в год. 7-9 веч. — Р. Дікін, О. Вакай, Р. Кінш.

Добра новина для АСТМАТИКІВ
Не попадайте в пастку. На це є полегша. Запас таблеток відомої формули **DORNAL** виплється Вам летунською поштою за хвилину по одержанні замовлення. Ця сама формула була випробувана і показала так ефективно в полегшенні симптомів при атаках бронхіальної астми. Дихання, кашель, садання і тяжкий віддих відходять відразу по зажитті цієї малої таблетки. Попередньо можна було одержати на особисту рецепту Вашого доктора. Тепер читачі можуть одержати 100 таблеток тільки за \$6.00 вислаючи лише своє ім'я і адресу з цим вирізком на подану нижче адресу. Не потрібно вислати грошей — платите поштареві при доставі.
Шліть скоро до:
TYNOL CO., DEPT. 82,
Box 321, Croton on Hudson, N. Y.

*** Забезпечення коштує так мало!**
*** Брак забезпечення коштує так багато!**
*** Забезпечитесь в Українському Народному Союзі!**

PARCA Company
EQUIPMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3555, New York City
V ШКІЛЬНЕ ПРИЛАДДЯ,
V ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ
в виданні „Шкільної Ради“ в АРЦІ

ВИСЛІКОВЕ БЮРО
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— вислає —
ПАЧКИ з ОДНЮМ І ХАРЧЕВІМ
або, холодити, машини до шиття, мотоцикли, ровери, машини до прання.

РОЗШУК
УКРАЇНЦІ СТЕПТУ КЕНЗАС!
Хто з Вас знає адресу Марії ЖИВОВІД, замужем МОРОФІ, доньки Марії Кіосовської, зі Львова, її вичіливо просимо подати адміністрації „Свободи“. Справа важна і пильна.

BUSINESS OPPORTUNITY
DELICATESSEN
Grocery. Sale or lease. 1,600 sq. ft. Rent \$300 month. Est. same place 11 years. Ideal for couple or partners. Excellent. Take in \$2,500 week. Sacrifice \$5,000 + \$1. \$1 on stock. This is a Buy. Must see to appreciate. Owner — Zappes, 222 Ashburn Ave, Yonkers, (914) YO 8-4433

Купуйте в підприємстві, що оволодують в „Свободі“

ЗЕЛІ, ЯКІ ВУЛИ УЖИВАТИ ВІД ТИСЯЧ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТОХ НЕДОМАГАНИХ
ПОРУЧАЄМО ТАКИ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — \$4.00;
На болю широкі і міхура — Nebkaps, No. 85 — 100 пігулок — \$4.00;
На високі тиснення крові — H.B.T. — 100 пігул. — \$4.00;
На нерви — Зеллі пігулки No. 91 — 100 пігул. — \$4.00;
При „залиді“ шлунка — Hot Flashes Corn Seal — 100 пігулок — \$4.00;
При запаленні мочового мішочка — DBT пігулки — 100 — \$4.00;
При болях шлунка Ulcerine — скопченний екстракт зелі — 1 1/2-місячна лічіння — \$6.50.

KIENL PHARMACY, Inc.
заснована 1881.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
позик 13-ого і 14-ого вул.
NEW YORK, N. Y.

FUNERAL DIRECTORS
Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1457
СОПІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5355

Peter Jarema
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в
BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Контролює температуру. Модерна клініка до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2508